

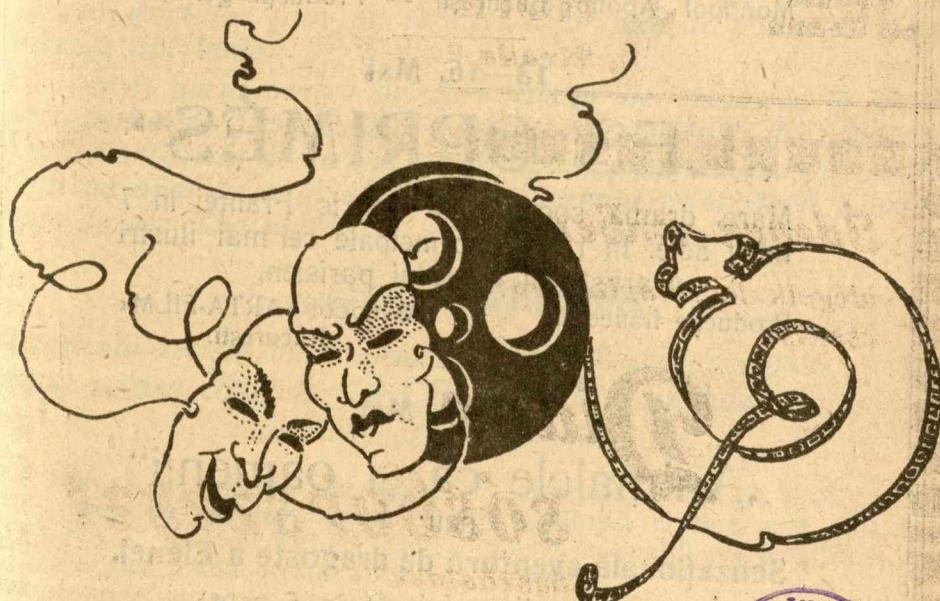
Imprimat legal.

23. JUN. 1924

6

CINEMA Színház és Mozi

REVISTĂ OFICIALĂ A CINEMATOGRAFELOR
COMUNALE DIN TIMIȘOARA

2 lei

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:
TIMIȘOARA CINEMA „CETATE”
TELEFON: 14-08

CINEMATOGRAFELE COMUNALE
DIN TIMIȘOARA.

PROGRAM SAPTAMÂNAL

11—14. Mai

,,LUCREȚIA BORGIA“

Monumentală reconstituire istorică din timpul
renașterei italiene. — 10 acte —

In rolurile principale: **Paul Wegener, Albert Bassermann, Lydia Salmanova, Alfons Fryland, Conrad Weidt, Lyana Haid.**

Monopol »Apollo« București — Producție germană.

13—16. Mai

,,LES OPRIMÉS“

Mare dramă socială din istoric Franței în 7
mari acte. In rolurile principale cei mai ilustri
artiștii ai teatrului parisien.

Producție franceză.

Monopol »ARTA-FILM«
București.

15—18. Mai

,,Animalele ca și oamenii“
sau

Senzațională aventură de dragoste a Elenei.

Tragikomedie originală în 5 acte.

— Film jucat numai de animale! —

Monopol »APOLLO« București.

Vezi descrierea filmelor în numărul de față.

DIRECȚIUNEA.

CINEMA :: MOZI

REVISTĂ SĂPTĂMĂNALĂ

Redactor responsabil: Iuliu Gokler. — Editor: Frații Csendes.

Un mare eveniment artistic la Timisoara.

Intreaga lume cultă și elegantă din localitate, va avea ocaziunea să admire peste câte-va zile, filmul monumental din istoria Franței, „LES OPRIMÉS“, care prin arta și technica sa desăvărsită constituie un adevărat triumf și o adevărată glorie pentru ecranul cinematografiei mondiale.

Intreaga critică parisiană precum și intreaga presă mondială, a salutat cu cel mai viu și delirant entuziasm apariția acestui grandios film pe ecranul celor mai de frunte Cinematografe din lume.

Ar fi păcat pentru ori-care iubitor de frumos ca să piardă prilejul acesta fericit, de-a trăi câte-va momente de adevărată emoție artistică, admirând cu voluptate și aplaudând cu frenzie, superba apariție a acestui film pe ecranul celor două Cinematografe din Timișoara.

„Les Oprimés“

Excelenta revistă bucureșteană, „FILMUL“, prin pană distinsului nostru confrate, Dl. CONST. PAUL, publică următoarele aprecieri asupra acestui film.

Poate că nu e epocă din istorie mai plină de episoade crunte și turburi ca secolul XVI-lea când Flandra gema sub greaua apăsare a dominației spaniole reprezentată prin cumplitol duce de Alba. Rând pe rând, teatrul și literatura au găsit întrânsa subiecte de o nespusă diversitate și de un necontenit

interes lată însărșit și arta tacută minunatul cinema care vine să o pună la contribuție [prin] „Les Oprimés“.

Henry Rousell, genialul regizor francez, a cărui talent îndescutabil s'a remarcă în „Violentes impériales“ fu cel care șiincubă greaua sarcină de a învia o epocă atât de înde-

**Salon „CHIC“ Gyárváros, Fő-utca 28
I. emelet.**

Női kalapkülönlegességek

Tulajdonosok: övv. Kerschek Gusztávné és Mérő Rezsőné.

părtăță, de tragică, de însășimănătătoare.

Nimeni nu-și poate imagina cât de delicată a fost montarea acestui film, care numai mulțumită unei munci neîntrerupte de câteva luni de zile, a isbutit să apară pe ecranele mondiale ca una din cele mai admirabile reconstituiri ce ne-a fost dat să vedem, cu atâtă precizie și minuțiozitate de detalii.

Colecționarii, anticarii, particularii au avut frumosul gest de a pune la dispoziția marelui regizor, majoritatea obiectelor de o valoare netăgăduită ce-i erau necesare înjighebării nenumăratelor interioruri flamande proiectate. Paturi de stejar cu coloane cioplite de meșteri necunoscuți, jilțuri de forme uitate de mult, candelabre masive, stofe scumpe și rare, biblii mari legata în piele și zugrăvite de penelurile călugărilor, eventualii de pene de struț, giu aeruri în monturi greoaie, marmore și onyxuri s-au adunat în studio-ul lui Henry Roussell. Tapiseriile pierdute în umbra săliilor palatelor flamande reprezentă nici mai puțin, suma de un million de franci. Costumele personajilor rivalizează cu modelele muzeurilor dela Madrid și Bruxelles.

E de prisos să mai adăogăm că prețuri enorme au fost date pentru asigurarea contra unui eventual incendiu al acestui stock de piese autentice destinate a forma cadrul în care să se desfășoare povestirea imaginată de Henry Roussell, halucinanta luptă între Spania și poporul flamand.

In 1573 Concepcion de Playa Serra sosind din Andaluzia în drum spre palatul tatălui ei Conte de

Scillia, asistă din întâmplare la o executare ordonată de ducele de Alba, guvernatorul Flandrei, și e cuprinsă de o mare milă pentru poporul asuprit.

Între timp asistăm la înjighebarea unei idile între dânsa și cavalerul Philippe de Hornes, Gentilom din Bruxelles. Ori la o serbare la palatul ducal Conception află că guvernatorul a plănit arestarea iubitului ei. Ea aleargă să-l anunce fără a îndrăsnii însă să și desvăluje naționalitatea spaniolă. Într-o revoltă a populației, Tânărul Philippe de Hornes însă, află că cea pe care o iubeste e de neamul blestemat al Spaniolilor.

De aci încolo, acțiunea devine tot mai încordată, și ar fi să smulgem tot farmecul admirabilei drame de a o povesti în întregime.

Ceeace constituie însă punctul culminant de atracție al acestei super-producții franceze este admirabila interpretare care cuprinde în afară de D-nii André, Roarne a cărui creație din »Violetea« ne e încă proaspătă în minte, Schutz, Maurice Vibert, Albert Bras, pe celebra cântăreață spaniolă, genială și incomparabilă Raquel Meller.

Să spus despre Raquel Meller că e apogeul cinematografiei, maximul de emoție degajat cu minimum de expansiune. Dar minunata artistă e mai mult decât atâtă e o forță strălucitoare, un conglomerat de finețe și sensibilitate, un centru către care converg mii și mii de inimi pline de dureri ori fericiri ce nu se vor spune niciodată.

Pretutindeni, chipul ei neîncipuit de expresiv, mărit enorm de lentila proiecțunei, va aduna furtunoasele aplauze ale marelui public.

Paul Constantin.

Timișoara, I., Löffler-pal.

Állandó nagy választék
legfinomabb

női konfekciókban

Kölzer

Az elnyomottak.

**Nagy mozesemény Temesvárott. — Franczia társadalmi dráma
7 felvonásban.**

Temesvár mozikedvelő közönségenek néhány nap mulva alkalma lesz a hires filmkotást: Az elnyomottak című monumentális és ragyogó felvételű drámát élvezhetni. A film térgya Francziaország történelméből merít az eseményeket és kivitele a művészet és technika valóságos csodaalkotása. A világsajtó hosszu időn keresztül a legnagyobb elragadtatással üdvözölte a filmet, amelyet a hires franczia szinpadí művész, Roussel Henry rendezett. A felvétel és kiállítás munkája több hónapon keresztül tartott.

A mozisláger térgyat Flandriának Spanyolországgal való harcza alapozza meg és az események a XVII. században játszódnak. 1753. évben történt, hogy Concepcion de Playa Serra, aki Andaluziából jött, utban van atyjának, Szicília grófjának kastélyá felé. Véletlenül szemtanúja lesz egy kivégzésnek, ame-

lyet Flandria kormányzója, Alba herczeg rendelt el és mély sajnálat fogja el a szegény elnyomott nép szomorú sorsának láttára. Concepcion szerelmes lesz Philip de Hornes brüsszeli lovagba és a herczegi palotában megtartott ünnepség alkalmával magtudja, hogy a kormányzó el akarja kedvesét fogatni. Siet erre értesíteni szerelmesét, de nem árulja el spanyol származását. Néplázadás tör ki és ekkor Philip de Hornes megtudja, hogy szerelmes szintén a megátkozott spanyol nemzethez tartozik. Erdekes és mindenkor izgató fejlemények kergetik egymást a film további részén végig, amelyek méltán tárthatnak szamot a legnagyobb érdeklődésre. A film egyes alakjait a legnevezetebb művészek személyesítik meg, köztük a hires R. Meller spanyol táncosnő, akinek művészete tele van finomsággal és igazi érzelemmel.

Cinema Cetate: Duminica 11 și Luni 12 Mai:

Cinema Fabrica: Marți 13 și Mercur 14 Mai:

Lucreția Borgia.

In rolurile principale: Paul Wegener, Albert Bassermann, Lydia Salmonova, Alf. Fryland, Lyana Haid și Conrad Weidt.

Familia Borgia care era de origine spaniolă a emigrat în Italia unde numele ei a ajuns celebru și la o faimă nemaipomenită.

Rodrigue Borgia, Caesar Borgia, Lucreția Borgia.

Care om cult nu a auzit de aceste nume celebre?

Celebritate, ură, sănge, răsbunare, ambiție și iubire, sunt în strânsă legătură cu numele lor. Totul ne-a fost transmis din generație în generație. Ce este adevărat ce s'a întâmplat ce este născotit din cele ce se spunea?

Sute de istorici au descris viața acestor persoane celebre, și fiecare din ei au descris-o altfel.

Cert ese că acei care făceau parte din familia Borgilor erau personalități importante cari întreceau în mult pe ori care din concetețenii lor.

Acțiunea filmului nostru se petrece în secolul renașterii italiene, în acel timp săugeros al urei, prieteniei și al iubirii. Vrem numai să încercăm să redăm aşa cum a fost și să căutăm să găsim motive omenești și scuze pentru cruzumile acestui cezar.

Omul acesta Tânăr, bogăt, puternic voia să stăpânească lumea și obtinu totul ce vroia el afară de dragostea frumoasei sale verișoare.

El se credea atotputernic, un Dumnezeu și numai Papa care îl blestemase îl făcu să iugenuncheze.

Se zice că Rodrigo Borgia, numit și Papa Alexandru VI-lea cunoștea toate neleguiurile lui Cesar.

El își iubea foarte mult pe nepotul și nepoata lui.

Ori de câte ori i se comunica o nouă crimă săvârșită de el exclama că nu poate fi vorba decât de o calomnie. Când nepotul lui Juan fu ucis toată Roma știa că Cesar este criminalul — numai Papa nu voia să o credă până când se convinse singur de fapta lui Cesar. Bâtrânul Alexandru VI. a căruia viață a fost supusă la multe încer-

cări dureroase blastemă pe Cezar pentru neleguiurile lui.

Lucreția Borgia verișoara fraților Borgia și nepoata Papei era cea mai bărfită și în acelaș timp cea mai lăudată.

Care-i adevărul asupra ei?

Precum vedem Lucreția este o fecioară curată și nevinovată. Ii plăcea aventurile de altfel foarte explicabil, că în vinile ei curge sânge spaniol. Ea iubește pentru prima oară în viața ei. Pe primul ei bărbat, Giovani Sforze, cu care s'a căsătorit din motive politice nu l-a iubit niciodată.

Felul greoi și neîndemnătic a lui Sforze îi displăcea drăgălașei Lucreția, Cesar intenționează să-l ucidă ca pe toti acei cari au avut contact cu Lucreția.

Ea îl sfătuiește să fugă. Iar pe Alfons de Aragonia' al 2 bărbat al ei îl iubește mai presus de toate și pentrucă și acesta era amenințat cu moartea de Cesar, Lucreția caută din răsputeri să-l salveze ceace însă nu-i reușește. Alfons căzu și ea victimă vărului ei. Lucreția perdu totul. Ea se gândește numai să răsbune moartea soțului ei. Ea știa că Cesar intenționa să ucidă pe fostul ei bărbat Giovanni și să cucerească castelul Pesaro. Ea preveni pe acela căruia îl fusese odată soț și care nu încetase de a o iubi, de intenținea lui Cezar și ceru de la el să-i aducă „Capul lui Cezar“. Atacurile sălbaticice ale trupelor lui Cesar fură respinsese »trebuie să-l omori în duel« ceru Lucreția lui Giovanni. »Deschide Podul și trupele să intre în cetate.« El ascultă și făcu totul, întocmai cum ar fi făcut orice iar fi cerut ea.

Giovanni și Cesar căzură amân-

Temesvári Első Takarékpénztár

Alapítattott 1845. Alaptőke 12.000.000 Lei.
Tartalékok : 5·5 millió. Betétek : 62·2 millió.
Telephon 19. Devizaosztály telephon 1203, 1208.

Végleges devizaautorizáció
alapján lebonyolít deviza és
valutatügleteket. Csekkek,
hitellevelek, áttatalások a vi-
ág minden piacára.

doi în duel în urma loviturilor prime. Sebastiano găsi pe stăpânul său mort.

Podul se închide. Lucrezia supraviețuiește singură acestei tragedii unică în istoria lumiei.

Belvárosi mozi: Május 11 és 12-én, vasárnap és hétfőn.

Oyárvárosi mozi: Május 13 és 14-én, kedden és szerdán.

Borgia Lukréczia.

Hatalmas történelmi film Olaszország ujjászületésének idejéből. A főszerepekben: WEGENER PAUL, BASSERMANN ALBETT, SALMONOVA LYDIA, TRYLAND ALFONZ, WEIDT CÖNRAD és HALD LYANA.

A spanyol származású Borgia Familia elhagyta hazáját és Olaszországba vándorolt ki, ahol nevük ünnepelt és hires lett. Melyik művelt ember ne ismerné Borgia Rodrigo, Borgia Czézár és Borgia Lukréczia neveit. Ünneplés, dicsőség, bosszu, vér, gyülöl, ambiczió és szerelem szoros összefüggésben van nevükkel. Amit a történelem róluk tud, az hagyományként nemzedékről-nemzedékre szállt. Vajon mi igaz a sok regéből és mi tartozik a mesék birodalmába? Száz és száz történetiről dolgozta már fel a Borgiák életét, de legtöbbje más és más beállításban. Annyit kétségtelenül megállapít a történelem, hogy a Borgiák minden hires és jelentékeny emberek voltak, akikről koruk sokat beszélt.

A Borgia Lukréczia felirású film Olaszországreneszans ának idejében játszódik. Borgia Czézár hatalma olyan nagy volt, hogy minden keresztül tudott vinni, amit akart,

csak unokahugának szerelmét nem volt képes maga felé fordítani. Mindenható istennek képzelte magát és csak a pápának sikerült őt térdre szorítani. Hír szerint Borgia Rodrigo ismerte Czézár zsarnoki természetét és tudott erőszakos törvénytelenségeiről. Rodrigo nagyon szerette unokaöccsét és hugát és valahány-szor Czézárnak valamelyes újabb bűncselekményéről értesült, mindig az volt az elhárító és mentő válasza, hogy csak rágalomról van szó. Mindenki tudta, hogy Juan nevű unokaöccsét Czézár gyilkolta meg, csak a pápa nem akart ennek hitelt adni mindaddig, amíg meg nem győződött róla.

Borgia Lukréczia, akit egyesek igen rossznak tartottak, mások viszont jónak mondtak, szerette a kalandokat, aminek magyarázata abban rejlik, hogy ereiben spanyol vér buzog. Első férjét, Giovanni Sforzét, akinek politikai okokból lett a feleség, nem szerette soha.

M.
M.

Minden jó háziasszony ügyel arra, hogy a közkedvelt

M. M.

kenyér és macaroni ki ne fogyjon a háztartásából.

Nem tetszett neki férje nehézkes modora. Czézár meg akarja gyilkolni Sforzet épen ugy, mint mindenkit, aki Lukréciával összekötöttetésben állott. Lukréczia ezért azt tanácsolja férjének, hogy meneküljön.

Második férjét, Alfons de Aragoniát nagyon szereti és mivel ennek életét is veszedelem fenyegeti Czézár rettenetes bosszuvágya által, minden erejével azon van, hogy ura él tét megmentse. Ez azonban nem sikerül neki. Amikor már minden elvészített, egyedül a bosszú gondolata tölti el egész

lényét. Tudta biztosan, hogy Czézár meg akarja gyilkolni volt férjét, Giovannit és el szándékozik rabolni ennek kastélyát. Értesítette ennél fogva Giovannit, aki ról tudta, hogy még mindig szerelmes belé és megkérte, hogy hozza el neki Czézár fejét. Harecz fejlődik ki a két férfi között, de Czézár nem sikerül legyőzni és Lukréczia ekkor azt tanácsolja, hogy vivjanak párbajt. Czézár mindenre hajlandó, amit Lukréczia kíván, a párbajban azonban mintkét férfi életét veszti és Lukréczia marad végül is az egységes.

Cinema Cetate: Joi 15 și Vineri 16 Mai:

Cinema: Fabrică: Sâmbătă 17 și Duminica 18 Mai:

Animalele... ca și oameni

sau:

Senzațională aventură a Elenei

Tragikomedie în 5 acte. Film jucat numai de animale și pus în scenă de Dnii Machin și Wulschleger.

Autorii acestui film dorind a dovedi că animalele pot deveni stele cinematografice ca și oamenii, — după o muncă titanică de mai mulți ani au reușit să termine acest «film-minune» înscenând următorul interesant subiect:

După ce facem cunoștință cu Chanteclair care din cauza somnului a uitat să vestească zorile, facem cunoștință cu Jim, un buldogg,

care iubeste pe cătelusa Elena care însă nu-i dă nici o atenție din cauza lui Fox un »rai de ghindă« parfumat și înbrăcat după ultima modă.

Ea la cunoscut la un Dancing — unde un Jazzband distra pe cheflii — s-au plăcut, și acum se căsătoresc.

Se face muntă mare — ca în povești — și la banchet chiar pri-

Temesi Agrár Takarékpénztár R.-T. Timisoara

Belváros, Plata Libertății
(Jenő herceg-tér) 5.

Sürgönycím: „AGRÁR“ Temesvár.

A Banca Comercială Italiană și Română București, affiliált intézete, a Banca Comerçiale Italidna, Milano, képviselete.

Devizakereskedelelme jogosított intézet.

marul orășelului șiine un frumos discurs. După masă se duc în Luna-park unde se distrează în călușei etc., apoi asistă și la match-ul de box.

Inainte însă de a păsi în camera nupțială, gelosul Jim intervene furios, și îl ia pe Fox la goană. Elena deziluzionată pleacă în călătorie, într'un tren special condus de un caine mașinist.

Jim se ține după ea, și după ce încearcă să detașeze vagonul, schimbă macazul, aşa că trenul ajunge în Toggar, unde domnea Regina maimuță Titinea. Jim minează terasamentul, trenul sare în aer, și pasagerii sunt omorâți afară de Elena, care este furată și închisă de indigenii veniți să jefuiască.

Jim însă o scapă, și o reduce la

cămin, unde drept recunoștiință Elena se mărită cu el, numai orând să știe nimic de Fox care să arătat prea laș.

Precum veДЕi subiectul se asemănă cu ori-ce dramă senzatională americană, și va fi înțeles de origine.

Jocul natural al animalelor va stări admirarea spectatorilor, mai ales că animalele se mișcă în libertate nefiind dirijate de nimenei.

Acest film s'a reprezentat la Paris în Cinema »Marivaux« de peste 200 de ori timp de 4 săptămâni, obținând un succes enorm, iar mara presă pariziană a adus Dlor Machin & Wulschleger cele mai meri elogii pentru munca ce au depus-o și răbdarea ce-au avut de a înscena acest film.

Állatok . . . mint emberek

vagy :

Ilona szenzációs kalandja

5 felvonásban. Tragikomédia. Egy film, játszva kizárolag állatokkal.

Rendezték : Machin és Wulschleger.

E film szerzői be akarják bizonítani, hogy az állatok épugy lehetnek mozsicsillagokká, mint az emberek. Több évi óriási munka után sikerült ezt a »filmcsodát« befejezésre juttatni, a következő érdekes tárgy szinrehozatalával.

Miután megismerkedtünk Chanteclair-rel, aki elaludt és így elmulasztotta a hajnal jelenteni, megismerkedtünk Jimmel, egy buldoggal,

ki szereti a macskát, Ilonát, aki azonban reá sem hederit Fox egy »makkrály« miatt, aki a legutolsó divat szerint van parfümirozva és öltözve.

Dancigban ismerkedett meg vele, ahol egy Jazzband szórakoztatja a mulatозókat, megtetszettek egymásnak és most megesküsznek.

Fényes menyegzőt csapnak — mint a mesében — és az estebéden a polgármester mond beszédet.

SZLOMANEK

Állandó újdonságok tavaszi divatkülönlegességekben !
Pontos kiszolgálás !

NŐI DIVATÁRUHÁZA
ANDRASSY-UT 16

Ebéd után a Luna-parkba mennek, ahol mulatnak stb., azután a boxmeccsen is megjelennek.

De mielőtt megkezdenék a mézesheteket, a féltékeny Jim dühösen beleavatkozik, üldözöbe veszi Foxot. Ilona kiábrándulva elutazik egy külön vonaton, melyet kutyagépész vezet.

Jim utána nyomon követi és miután megkíséri a kocsit lekapcsolni, megfordítja a váltót, aminek folytán a vonat Teggarba jut, ahol Titinea majomkirálynő uralkodik. Jim aláaknázza a pályát, a vonat a levegőbe repül és az utasok, Ilona kivételével, meghalnak, akit a rabló bennszülöttek ellopnak és bezárnak.

Azonban Jim megmenti és haza-

viszi, ahol Ilona hálaból feleségül megy hozzá és Foxról, aki nagyon gyávának bizonyult, tudni sem akar.

Amint látható, a tárgy bármelyik amerikai drámához hasonlit és mindenki meg fogja érteni.

Az állatok természetes játéka bámulatba fogja ejteni a nézőket, különösen azért, mert az állatok egészen szabadon mozognak, anélkül, hogy bárki is dirigálná őket.

Ézt a filmet Párisban a »Mariaveaux« mozgóban több mint 200-szor adták négy héten keresztül óriási sikерrel. A párizsi sajtó Machint és Wulschlegert nagyon megdicsérte azért a nagy türelemért, melyet e film szinrehozatalánál kifejtettek.

PRISCELLA DEAN

frumoasa și sărbătorita artista americană, care cere o puternică creațiune în filmul *Le regard hypnotique* ce se va reprezenta la Timișoara peste cateva zile. hirneves és ünnepelt amerikai filmszinész, akit legközelebb egy nagy filmen láthat a temesvári közönség.

ÜRMÉNYI FÜLÖP & CO. Bőrgyár
TIMISOARA

Csak nagybani eladás

Telefon: 13-12

TEMESVÁR-VÁROSI MOZIK.

HETI MÜSOR:

Május 11—14 :

Borgia Lukréczia

monumentális történelmi dráma az olasz reneszansz korából. — Tiz felvonás. — A vezetőszerepekben : Wegener Paul, Bassermann Albert, Salmanova Lydia, Veidt Conrád, Haid Lyana.

Május 13—16 :

Az elnyomottak.

Nagy társadalmi dráma a francia történelemből. — Hét felvonás. — A főbb szerepeket a leghíresebb párisi színészek és artisták játsszák.

Május 15—18 :

Állatok..... mint emberek

vagy :

„Ilona zenzációs kalandja“

Eredeti tragikomédia 5 felvonásban.

Egy film, játszva kizárolag állatokkal.

Rendezték : MACHIN és WULSCHLEGER.

Salon

de

Coifeure

pentru

Dame.

Ondulation
Champoing
Manicür
Cosmetic
Hajfestés

Vopsit
cu Henne

J. HUHN, Timișoara

I., Strada Eugen de Savoya 12.

Ideges emberek

*idegeik lecsillapítására
csakis*

Diana *sósborzszeszt*

használnak

Reggel felkelés után és este lefekvés előtt egy Diana-lemosás rögtön érezeti kellemes hatását — mintha ujjá születne az ember.

Kapható mindenütt :: Ügyeljünk a DIANA névre